

[Hans Kjær.]

måske været mulighed for en anden vurdering af konsekvenserne af dette lovforslag i socialdemokratiet.

Jeg skal ikke fordybe mig mere i tingene, klokken er mange, men kun til slut gøre den bemærkning, at økonomiministeren — og det er altså indenrigsøkonomiministeren — i går kom med nogle bemærkninger om, at vi måske var lidt misundelige, fordi vi ikke som regeringspartier havde haft et mod som det, regeringen nu udviser. Ud fra min vurdering af dette lovforslag vil jeg erindre om, at der er en form for dristighed, som man i forhold til den risiko, man løber, plejer at kalde dumdristighed.

Nyboe Andersen: Den skepsis, jeg gav udtryk for ved første behandling af det foreliggende lovforslag i går, er desværre kun blevet forstærket igennem det arbejde, vi i de sidste 30 timer i udvalget har gjort med lovforslaget.

Det forekommer mig, at behandlingen har afsløret, at dette lovforslag er blevet fremsat uden tilstrækkelig forberedelse og uden fornøden dybtgående undersøgelse af de virkninger, det vil have, åbenbart ud fra den tankegang, hr. Orla Møller gav udtryk for for lidt siden her, at nu skal der handles for enhver pris, hvad enten det, man foretager sig, er fornuftigt eller ufornuftigt.

Filosofien bag det foreliggende lovforslag synes at være den, at man vil begrænse importen ved en afgift, man vil fremme hjemmemarkedsproduktionen ved at beskytte den gennem denne afgift på importerede færdigvarer, og så vil man op hjælpe eksporten ved de lettelser, som man kan bruge provenuet af importafgiften til at gennemføre. Og det hele præsenteres under en etikette af en aktiv erhvervspolitik eller moderne industripolitik, eller hvordan det nu udtrykkes.

Jeg må sige, at efter dagens forhandlinger forekommer det mig, at der bag ved denne etikette hos socialdemokratiet ligger et gammeldags syn på erhvervslivet, for hele denne tredeling mellem importen, hjemmemarkedsproduktionen og eksportproduktionen eksisterer ikke i praksis. Vi har i dag og i aftes oplevet flere, ja, et par snese eksempler på enkeltvirksomheder eller brancher, hvor situationen er den typiske,

at man sælger på hjemmemarkedet, man sælger en væsentlig del til eksport, og man producerer på basis af importerede maskiner og halvfabrikata. Disse virksomheder og brancher er kommet, den ene efter den anden, og har gjort rede for, hvordan denne importafgift på deres investeringsvarer, på deres maskiner osv., i særlig grad vil blive til skade for deres eksport.

Særlig slem er jo situationen for eksporten til EFTA-området, hvor der ikke kan gives godtgørelse for sådanne afgifter. Jeg må sige, at jeg synes, vi har fået et overvældende indtryk af, at netop den industrieksport, som vores fremtidige betalingsbalance skal bygges op på, generes i det lovforslag, man her har fremsat.

Det er da nok muligt, at man ved dette lovforslag midlertidigt kan få en nedgang i importen, den fremkommer vel allerede på den måde, at der vil blive tale om en vis reduktion af lagerbeholdningerne i denne overgangstid. Men dels falder altså også eksporten, dels vil der ske en stigning i prisniveauet, og den stigning vil gå ind i pristallet. Vi vil få — det er oplyst for os — godt 2 pct. stigning i pristallet, og det vil sige en sikker dyrtidsportion næste sommer. Dermed får vi som resultat en varig forhøjelse af omkostningsniveauet, og det er altså den måde, man vil forbedre erhvervslivets konkurrenceevne og styrke dansk økonomi på ved indgangen til EF, at man varigt vil skabe en ekstra forhøjelse af vores omkostningsniveau. Sandheden er jo, at de egentlige balanceproblemer i dansk økonomi forværres, hvis man gennemfører dette lovforslag, fordi det, man gør, er, at man kurerer på symptomet, den store import, i stedet for at gå i gang med de egentlige problemer.

Jeg vil gerne rejse det spørgsmål, om det virkelig er rimeligt, at en afgift som den, der her er tale om, indgår i pristallet. Told indgår i pristallet, men afgifter holdes uden for pristallet, og da man i 1963 traf den ordning, var det med det mål for øje, at man skulle gøre det muligt at gennemføre finanspolitiske stramninger, uden at sådanne stramninger, uden at sådanne afgiftsforhøjelser, straks førte til, at folk fik deres indkomster forhøjet, sådan at de ikke mærkede nogen stramning, men kunne opretholde deres forbrug. Det, der foreligger her med det foreliggende lovforslag, er jo en finans-